

1. Mikor engöm sorozatra vittek,
Széköt attak, akire lőüjlek.
Széköt attak, lő is ültem rájja,
Elős olló göndör hajam vágta.

2. Göndör hajam lőhullott a földre,
Gyere rúzsám sződd föl a kötődbe.
Ahán szálát szőcc föl a kötődbe,
Annyi száasszó jussak az esződbe.
(Szeged-Alsóváros.)

1. Sándorfalva tele van ibolyává,
Gyere rúzsám sződd a kötőd ájjába.
Lukas a rúzsám kötőjje, sejehuja
[az a lila,
Kihúllik az őszi tējjes iboja.

2. Tele van a temető árka vízzé,
Tele van a szívem keserűségé.

Jó az Isten, kiapasztja csuhaj a
[vizet, a vizet,
Ad szeretőt, ki vigasztal engömet.

3. Most akartam hozzád járni, nē
[tuggyák,
De az egek rám világositották.
Rám világositotta a literős üveg,
[az üveg,
Barna kislán sosē löszök a tized.
(Sándorfalva.)

Sarkon van egygy ögyvezasszon
[tanyájja,
Otott rúzsá nyílik az ablakába.
Bús gilice szokott rájja lészállni,
A lányátú bajos vóna mögválni.
(Szeged-Alsóváros.)

Lejegyezte: *Bálint Sándor.*

Népmesék.

1.

Éccör éty cigán a rétön járt. Möglátott éty nyulat. A nyúl alutt.
„Mögfogom eszt a nyulat, asztán eladom. Vöszök a zárán egy malacot.
Ar ikó maj mögnyöl, fijadzik kilencet. Most ezök is mögnyölnek, akkó
lösz tiz. Most ez a tiz fijadzik kilencet-kilencet. Mos mán lössz egy csürhe.
Kali Bandit fogadom mög mellé kanásznak“. Kali Bandi a Tiszán túl
vót. A cigán lēmönt a réhő, aszt áthujántott: „Kali Bandi gyere át a
kinyéré!“ De ére a nyúl fölugrott, észalatt. „Hűj oda a szörönese, elsőb
mök köllött vóna fogni!“
(Tápé.)

2.

Éccő vót, hun nem vót, de mégis csak vót éty cigán, aki gajjé mönt el
az erdőbe. Fömönt egygy magos fűszfára. Ara mönt egygy katona, odaszólt
neki: „Te cigány, aszt a zágat vágod, akiinn álsz!“ „Hej nem vagy tē az
én Uram-Teremtóm!“ „De az vagyok én!“ „Na ha avvagy, akkó mond
mög, hogy möddig élök?“ „Addig, még a szürke lovad hátulsó felit be-
ékelöd, asztán onnan háromszó ki nem esik“. A cigánnak vót még éty
feketējje is. Akármöre mönt, mindig a feketét bísztatta: „gyü fekete, nē
húsz szürke!“ Éccör egy magos rampára igyekösztek. A szürke elejinte
nem húszta, de mikó látta, hogy a fekete éggymaga nem bírja, nagyot
rántott a kocsin, de az éket kilükte. „Na kettő már az élet!“ — sóhajtott a
cigány. Mögén möntek, möndögéltek, mögén csak egygy rampához értek.
A cigán ihéjjába hajtogatta: „gyü fekete, nē húsz szürke“ — újra a szürke
húszta, de mögén kiesött az ék. „Na oda a szörönese: egygy mán az élet!“
Mögén möntek, möndögéltek, éty hídon halattak át. A szürke itt is na-
gyot rántott a kocsinn, az ék harmaccó is kiesött. Keserveset sóhajtott
a cigány: „nincs mán élet!“

Nyár vót, a híd alatt békák kruttyoltak. Aszongya a cigány: „de szépen éneköltök kis angyalkájajim.“ Lémönt hozzájuk, léfekütt a híd alá, hisz úty sincs mán élet. Nem sok üdő váltva éty halottat hoztak átal a hídonn. Főkelt, mökkérdöszte a halottvivőket: „a kentők halottjuk nem éhös? — Em mán avvag yok“. Jó mögverték a cigánt, azután aszonták neki, hogy nem azt köllött vóna mondani, amit mondott, hanem azt, hogy az Isten nyúgosztájja a kentők halottját. „Jó, maj másszó aszondom“. Mönt, möndögélt, éccő disznópörzsölő embörökké tanálkozott. Odaszóll a cigány: „az Isten nyúgosztájja a kentők halottjukat“. Mögén jó kikapott, mē azt köllött vóna neki mondani, hogy a zórán-szájján főjjon a zsír. „Jó, maj másszó aszondom“. Tovább mönt, möndögélt, asztán éty társaságá tanálkozott, nagyon veszeköttek egymással. A cigán nem álhatta szó nekü: „A zórán-szájján főjjon a zsír!“ Itt is mögverték a cigánt. Aszt köllött vóna neki mondani, hogy az Isten válassza szét úket! „Jó maj másszó aszondom!“ Mögén mönt, möndögélt, éccő csak éty templomot ért é. Éppen akkó gyüttek ki az esküdörü. A násznép közé mönt, asztán aszontá: „Az Isten válassza el úket“. Itt kapott ki a cigány a legjobbban, mē azt köllött vóna neki mondani, hogy az Isten aggya össze úket.

Halgatott a szavukra, kívánta is az új párnak, hogy az Isten aggya össze úket. Aztán ű is émönt a lakodalomba, ott mulatott hét nap, hét éjjē. Még tán most is ott van velük, ha még mög nem halt.

Mindkettőt lejegyezte: *Bodó Mihály* 1928.

(*Tápé.*)

NÉPI FOGLALKOZÁSOK, NÉPSZOKÁSOK, NÉPJELLEM.

A hivatlanok.

A Pesti Napló 1928. szept. 25-i számának 3. oldalán a következő szomorú történet olvasható: „Lakodalom — karhatalommal és 32 súlyos sebesülttel. Miskolc, szeptember 24. — A Vay-úton egy kocsis tartotta lakodalmát, amelyre mintegy 30 vendég volt meghíva. A vacsora után még mintegy háromezrőzzen jelentek meg a lakodalmon és táncolni akartak. Ebből szóváltás, majd később verekedés keletkezett, amit a rendőség egymagában képtelen volt elfojtani, úgy hogy katonai karhatalmat kellett igénybevenni. — Közben Kajeczki Géza munkást hasbaszúrták, aki koponyaalapú törést is szenvedett. A véres verekedésnek 32 súlyos sebesültje van, köztük egy rendőr“.

A jólnevelt újságolvasó leteszi újságját reggeli csészéje mellé s egy pillanatig elgondolkozik vagy felháborodik az erkölcsök ily elvadásán. Eszébe jut a háború, a sok fegyver, az olcsó vér, a forradalom és szerzői... alighanem nekik köszönhetők az efféle kései kései 'kilengések'. Eszébe jut a család és a család szentsége, 'az én házam az én váram', lakodalomról a vendégség, vendégről a vendégjog s a népies olvasónak talán az is, hogy 'hivatlan vendégnek ajtó mögött a helye', a nótakedvelőnek netalán hogy: 'akkor gyere, mikor hívlak'... Juthat eszébe sok minden egyéb, ahogy képzeleti játéka kijátsza, csak az nem, hogy a hivatlanoknak is joga van a tánchoz. Persze ez a jog szokás-jog, nincs róla paragrafus, s valószínű, hogy a minap elkészült magán-